

2023 NCEA Pūrongo Aromatawai

Te Marautanga o Aotearoa	Pūtaiao
Rā tuku Aromatawai	25 o Oketopa, 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Ngā Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92370, 92371

Wāhanga 1: He Tirohanga Whānui

Mā te mātauranga iwi taketake e whai wāhi atu te ākongā ki ngā mahi ā iwi taketake kē me ō rātou whakaaro ki te ao tūroa.

Wāhanga 2: He kōrero mō te Paerewa

92370: Te tūhono i ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake e pā ana ki te ao tūroa

Te Aromatawai ā-Waho:

I te tau 2023, he tirohanga mātauranga iwi taketake ki ngā mahi ao tūroa ki Hawaii. Kei te paerewa paetae kōrero āpiti te whakamārama hei āwhina i te ākongā. E taea e te ākongā te whiriwhiri i te kaupapa ako, ka whai rānei i te taurira kei te aromatawai ā-waho. E taea anō e te ākongā te kōwhiri te āhua o te momo taunakitanga hei whakaatu i tana akoranga.

Te Tirohanga:

He kounga ngā mahi a ngā ākongā. Me mihi ki te kaupapa *Loko I'a* me ona hua hei akoranga mā ngā ākongā. He tino taonga ngā *Loko I'a* ki Hawaii. Kua puritia e tēnei taonga tuku iho ngā kōrero tuku iho. Mā te aro pū ki ōna hua i whai mōhioranga, i whai mātauranga iwi taketake.

Te Marautanga o Aotearoa	Pūtaiao
Rā tuku Aromatawai	25 o Oketopa, 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Ngā Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92370, 92371

Pūrongo Paerewa Paetae:

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kairangi** i te paerewa paetae nei:

- i whakamahuki i ngā kitenga me ngā putanga rangahau.
- i kōtuitui, i tūhonohono hoki i ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake me te iwi Māori e pā ana ki te ao tūroa.
- i whakaahua ngā hononga o te mātauranga pūtaiao kei te iwi taketake mā te tūhura i ngā kitenga rangahau.
- i whakatakoto tauira hei whakataunaki i ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake e pā ana ki te ao tūroa.

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kaiaka** i te paerewa paetae nei:

- i ariari ngā āhuatanga matua o ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake e pā ana ki te ao tūroa, me te take i pērā ai.
- i whaitake te taunaki i ngā whakaaro mō ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake e pā ana ki te ao tūroa.

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Paetae** i te paerewa paetae nei:

- i whakaahua i ngā ariā, arā, ko ngā kaupapa matua me ngā mōhiotanga e pā ana ki te mātauranga pūtaiao o tētahi iwi taketake e hāngai ana ki te ao tūroa.
- i whakaahua i ngā tohu o te taiao me ōna hononga ki te iwi taketake.
- i taunaki i ngā whakaaro mō ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake e pā ana ki te ao tūroa.

Ko ngā Ākonga **Kāore i whiwhi** i te paerewa paetae nei:

- kāore te taunakitanga i hāngai ki ngā paearu o te paerewa paetae.
- kāore i oti i te ākonga te aromatawai.

Te Marautanga o Aotearoa	Pūtaiao
Rā tuku Aromatawai	25 o Oketopa, 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Ngā Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92370, 92371

92371: Te matapaki i te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake me ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa

Te Aromatawai ā-Waho:

He aronga ki te *Loko I'a* ki Hawaii me ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te moana. Nā te ākonga anō i whakatau te āhua o te taunakitanga.

Te Tirohanga:

I eke panuku, i eke tangaroa ngā ākonga. Nā te ākonga anō i whakatau i tana ara hei whakaatu i ngā akoranga hou mō ngā *Loko I'a*.

Pūrongo Paerewa Paetae:

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kairangi** i te paerewa paetae nei:

- i whakamahuki i ngā kitenga me ngā putanga rangahau.
- i kōtuitui me te tūhonohono i ngā mātauranga pūtaiao o te iwi taketake me te iwi Māori.
- i kōtuitui i ngā pānga ki te anamata o te ao tūroa.
- i whakatakoto tauira hei taunaki i ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake.
- i whakatakoto tauira o ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa.
- he hōhonu te puna kōrero.
- i hōhonu te puna rauemi o te ākonga.
- i whai taunakitanga rerekē hei whakaatu i te akoranga.
- i whai hononga i waenga i ngā kaupapa maha.
- he nahanaha te whakarite, te whakaraupapa.

Te Marautanga o Aotearoa	Pūtaiao
Rā tuku Aromatawai	25 o Oketopa, 2023
Te Momo Aromatawai	Kete Manarua
Ngā Paerewa Paetae	Kaupae 2 - 92370, 92371

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Kaiaka** i te paerewa paetae nei:

- i whakapuaki whakaaro mō ngā ariā o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake.
- i whakapuaki whakaaro mō ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa.
- i ariari mai ngā āhuetanga matua o te mātauranga pūtaiao o te iwi taketake.
- i ariari mai ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa, me te take i pērā ai.
- he whitake te taunaki i ngā whakaaro mō ngā mātauranga pūtaiao o te iwi taketake me ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa.

Ko ngā Ākonga i eke ki te **Paetae** i te paerewa paetae nei:

- i tūhura i ngā tikanga i whāia e ō ratou tūpuna hei painga mō te ao tūroa.
- i whakaahua i ngā urupare o tētahi iwi taketake i runga anō i ō rātou mātauranga pūtaiao ake.
- i whakapae i te pānga o te mātauranga pūtaiao o tētahi iwi taketake ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa.
- i taunaki i ngā whakaaro mō ngā mātauranga pūtaiao o te iwi taketake me ngā pānga ki ngā whakaaro mō te anamata o te ao tūroa.

Ko ngā Ākonga **Kāore i whiwhi** i te paerewa paetae nei:

- kāore i hāngai te taunakitanga ki ngā paearu paetae o te paerewa paetae.
- kāore i oti i te ākonganga te mahi.

